

FORENINGEN FOR KIRKEGAARDSKULTUR

Nye Medlemmer.

Afdeling C.

561. Sognepræst A. Wigand Mathiesen, Jyllinge pr. Roskilde.
562. Havearkitekt, Havebrugskandidat Georg Boye, Eugen Warmingsvej 23, Aarhus.
563. Kirkeværgen i Kerteminde (Politimester Kaas Petersen).
564. Stenhuggermester Rix Bjørnbak, Nandrupsvvej 8, Kbh. F.
565. Stenhuggermester Alfred Jensen, Kapelvej 13, Kbh. N.
566. Stenhuggermester Henry C. Larsen, Vestre Kirkegaards Allé, Kbh. V.
567. Gartner Ejnar Nyvold, Nøkkerosevej 56, Emdrup.
568. Sten- og Billedhuggermester J. Dam, Bregentvej, Haslev.
569. Provst T. Rugholm, Maarslet.

FRA DANSKE KIRKEGAARDE

26/4 (Aars Avis):

Under Ledelse af Havearkitekt Böttiger, Aarhus, er der i Løbet af Foraaret i Aars foretaget en original og smuk Beplantning af det tillagte Areal øst for den gamle Kirkegaard. Anlægget, der nærmest vil faa Karakter af en Gravlund, med spredte Beplantninger mellem de udlagte Gravsteder, vil i Løbet af Efteraaret yderligere komme til at omfatte den østligste Trediedel af det indtagne Areal, der i Øjeblikket udnyttes til Kolonihavebrug, og der vil da finde en officiel Indvielse Sted af den ny, store Kirkegaard.

Hele Arealet er omgivet af et Kampestensgærde, i hvilken med spredte Mellemrum er indsat gamle Sandstens-Gravplader.

Naar Udvidelsen af Aars Kirkegaard skønnes at blive saa vellykket i enhver Henseende, tilkommer sikkert en stor Del af Æren herfor Provst Egeløv, der tidligere har vist stor Skønhedssans ved Arbejdet vedrørende Kirken.

26/4 (Horsens Avis): Krematoriesagen i Horsens foran sin Løsning?

1/5 (Frederiksborg Amts Avis): Landbrugsministeriet skal betale 18,752 Kr. til Udvidelse af Ballerup Kirkegaard.

2/5 (Kolding Soc. Dem.): Der skal opføres Ligkapel paa Grene Kgd.

7/5 (Vestsjæll. Soc. Dem.): St. Mikkel's Kgd.s Udvidelse (Slagelse) er approberet af Kirkeministeriet (Insp. Rud. Rasmussens Plan).

9/5 (Aarhusposten):

I Byraadets Møde i Dag i Aarhus kommer Kirkegaardsbestyrelsens Indstilling angaaende Kirkegaardens Administrationsforhold til Behandling.

Den ændrede Indstilling gaar ud paa, at Kirkegaardsinspektøren bliver Leder af Kirkegaardene og disses Gartnerier samt de paa Kirkegaardene værende Kontorer. Alt Salg fra Gartnerier og Drivhuse til Private ophører.

Fuldmægtig Th. M. Nielsen, overflyttes til Begravelseskontoret som Leder af dette. Kontorassistent af 2. Grad, E. H. Mortensen, ansættes som Kontorassistent af 1. Grad med Tjeneste paa Begravelseskontoret som hidtil. Kontormedhjælper Walther Thorso forfremmes til Kontorassistent af 2. Grad. Det samme sker med Kontormedhj. R. Mathiassen.

Nyordningen vil betyde en Besparelse for Kommunen paa 5500 Kroner.

Kirkegaardsbestyrelsen indstiller desuden til Byraadet, at der anlægges en Urnehave paa 4000 Kvadratmeter i det nordøstlige Hjørne af Nordre Kirkegaard. Der bliver Plads til 800 Urner i de 885 Kvadratmeter, som straks er disponible. Den samlede Udgift bliver 1000 Kr.

10/5 (Ringkøbing Amts Dagblad): Ringkøbing Kgd.

12/5 (Politiken): Ældre Dame anholdes for at plukke Blomster paa Gravene paa Garnisons Kgd.

23/5 (Holbæk Amts Venstreblad):

Alt i Aarevis har der været Planer oppe om en tiltrængt Udvidelse af Assistent Kirkegaard ved Nykøbing S. Der har været ført Forhandlinger til forskellig Side om Køb af Jord, og nu foreligger der i hvert Fald et foreløbigt Resultat. Som sagkyndig Raadgiver har Menighedsraadet tilkaldt Havearkitekt Tholle, København, der har udarbejdet en Plan. Denne gaar ud paa, at der købes ca. 9000 m² Jord af Propr. Hansen, Nørdgaard, dels en Strimmel beliggende ved den nuværende Kirkegaards Vestside, dels og navnlig nord for denne. Paa dette Areal vil der være et meget betydeligt Planeringsarbejde at udføre, idet der paa sine Steder skal tilføres ca. 1½ Meter Fyld.

Menighedsraadet holdt Møde i Aftes og tiltraadte Arkitektens Plan, dog med det Forbehold, at Byraadet lader Jordarbejdet udføre som kommunalt Nødhjælpsarbejde.

Udgiften ved hele Udvidelsen er af Arkitekten anslaaet til ca. 35,000 Kr. Heraf udgør Jordarbejdet, dels ved Planering, dels ved Anlæg af Gange m. v. ca. 20,000 Kr. Gaar Byraadet ind paa at overtage

denne Udgift, hvilket vel nok vil afhænge af, i hvor stor Udstrækning det siddende Amtsudvalg vil anerkende Arbejdet som Nødhjælpsarbejde, vil Planen blive indsendt til Kirkeministeriets Sanktion. Formentlig vil Arbejdet da kunne komme til Udførelse i den kommende Vinter.

23/5 (Jydske Tidende): Plan om en Urnehave i Aabenraa.

25/5 (Ringsted Folketidende):

Den nye Kirkegaard i Ringsted blev i Aftes afleveret til Menighedsraadet.

Det nye og gamle Menighedsraads Medlemmer, Byraadets Medlemmer og m. fl. — ialt 60—70 Mennesker — var blevet indbudt.

Formanden, Lærer Buus, bød Velkommen, og under Ledelse af Kirkegaardens Skaber, Havearkitekt Böttiger, Aarhus, besaa man Anlægget, der er delt i 2 Halvdele ved en stor, bred Midtergang, der slutter med en Mur ud mod Køgevej, hvorpaa er anbragt et stort Kors.

Havearkitekt Böttiger forklarede, at han havde bestræbt sig for at give Kirkegården et alvorligt og smukt Præg, og det maa fremhæves, at det terrasseformede Anlæg er smukt og praktisk. Mod Syd er anlagt en Urnehave. Böttiger haabede, at Kirkegården vilde vokse sig smukkere Aar for Aar.

Efter Besigtigelsen begav man sig op til Casino, hvor der ved et fælles Kaffe-bord blev holdt forskellige Taler.

29/5 (Østsjæll. Folkebl.): Højelse Kgd. er udvidet.

3/6 (Hobro Venstrebl.): Laurbjerg Kgd. er udvidet (indviet 2/6).

FRA NORSKE KIRKEGAARDE

13/4 (Forstadsposten): Østre Akers gravlund utvides.

24/4 (Sarpen): Moderne kirkegårder. Foredrag af Pål Sæland.

3/5 (Tidens Tegn): Høibraaten og Furuhusets vakre nye gravlund.

BOGANMELDELSER

Hirschsprungs Havebog, 8°, 532 S., Redaktør: E. Erstad-Jørgensen, Hirschsprungs Forlag, Kbh. 1935.

Kan det virkelig være muligt, at Forfatterne til denne udmærkede nye Havebog allerede et Par Dage efter at Bogen er udsendt, kan hæve nyt Honorar — eller er det et (daarligt og let gennemskueligt) Forlagsfif, naar man paa det Eksemplar, Anmelderen har faaet tilstillet, har trykt 2. Oplag? Hvis virkelig første Oplag er udsolgt paa mindre end en Uge, — ja, saa maa der være noget sensationelt ved Bogen, — noget med »Onkel, giv mig Brød« eller »Saa venter vi paa Skib«; ingen af

Delene er Tilfældet. Men venter man at stifte Bekendtskab med en ypperlig Havevejledning, der kan føre Amatøren godt rundt i Haven, og venter man at finde godt Brødkorn gemt i dens halve Tusind Sider, — ja, saa er man rigtig indstillet.

Trykt bag det meget talende og meget enkle Omslag finder man erfarne Mænds og Kvinders gode Raad og vejledende Ord om praktisk talt alt, hvad en Haveamatør har Brug for, — og mere til.

Den ansvarshavende Redaktør (E. Erstad-Jørgensen), hvis Navn altsaa ikke findes i Bogens Titel, har forstaaet at vælge en snæver Stab af særlig kyndige, og mestrer selv meget vigtige Afsnit særdeles vel. Ikke som noget Nyt, men noget, man med Rette kan vente af en slig Bog, har den et udmærket Stikordsregister, og for Liebhaveere er der saa specielle Ting som Farveskemaer for Iris germanica, for Efteraarsphlox m. m. Der er kun faa Trykfejl; men det er ubegribeligt, at det er undgaaet Redaktionens Opmærksomhed, at der blandt de mange Sortslistes m. m. overhovedet ikke findes Anvisning paa et brugeligt Rosensortiment, ja, end ikke nævnes Navn paa de verdensberømte, danske Polyanthoser.

Max Mezger og Hans Ludwig Oeser: Das nieverlorene Paradies. Aus deutschen Wälden, Wiesen und Gärten. Ein Bildwerk vom Pflanzenreich, 4°, 240 Sider, 298 Billeder. Forlag Gartenschönheit, Berlin-Bern 1935.

Dette er Hymnen til Planterne i Naturen. En Hymne saa skøn og saa rigtig, at det ikke blot maa gribe En om Hjertehæderne og fylde Sindet med Begejstring, men som ogsaa faar En til at erkende, at Mulighederne for ny Skønhedsudfoldelse af den ene eller den anden Art og paa den ene eller den anden Maade er ganske ubegrænset. Mikroskopet og den fotografiske Lenses Forstørrelser afslører bestandig nye Sider af Planternes Skønhed, ligesom Filmen gengiver dem som levende Væsenner.

Det er almindeligt, at man blader en Billedbog igennem for at nyde dens Billeder. Ligesaa her. Og selv om man her bliver ganske paf over at se »aandende Alger i en Landsbykilde« i en Forstørrelse saa hver Alge virker omtrent som en Enøre, — saa forbløffes man dog adskillige Gange endnu, inden denne Gennembladning er tilende. Det er Frøstænglen paa et Græs, det er den stofflige Virkning af Vandet i en Aa, — eller det er Edelweissen i dramatisk Attitude paa en Alpetinde, — Kongelysets Roset, Fandens Mælkebøttens Fnug, Agurkeplantens Slyngtraade eller Bjørnekloens Blomsterstand imod Himlen. Hvert Billede for sig er et

fotografisk Mesterværk, — hver Reproduktion er uforlignelig. Den lifligste Vin kan ikke yde mere end disse Billeder.

Og har man saa set sig glad paa Billederne, saa vil mange synes, at Bogen har ydet rigelig (tysk) Valuta for Prisen (i Mark), og mange vil maaske ikke engang give sig i Lag med denne. Men, kære Læser, De maa ikke undlade at gøre det. Aldrig er Planternes Betydning for Menneskene og for Samfundet vel fortalt med mere Spirit, med mere Glæde og med mere Selvfølgelighed end her. Teksten er en Kærlighedserklæring; ikke som den blinde Kærlighed, der ikke ser Skavankerne hos den Elskede, men som de kyndiges. Man fængsles, betages, forbavses og glædes. Der kunde citeres Side op og Side ned af Aandrigheder og fortryllende Vendinger, — Sproget gør godt, og Eksemplerne er vellykkede. Alt passer formentlig paa Tyskland, — men stod der blot København og Charlottenlund i Stedet for Berlin og Potsdam, kunde det saamænd godt være Dansk det hele. Det er den germansk-nordiske vilde og tæmmede eller kultiverede Flora, der beskrives. Og det er jo ogsaa den, vi glæder os over.

Arvid Nilsson: Blommorna vid hemmet, 16°, 160 Sider, Saxon & Lindström, Stockholm 1935.

Blandt de mange Blomsterbøger, som i de sidste Aar er fremkommen paa de nordiske Sprog, kan Arvid Nilssons Bog gives en smuk Plads. Den er øjensynlig skrevet af en Fagmand, som er velbevandret i Emnet, og ikke mindst Skemaerne, hvor Planterne anføres ved deres latinske og svenske Navne samt med Farve, Blomstringstid, Højde, Anvendelighed og Jordkrav, er vellykket.

Holzhausens småbøger: I. Trädgårdens träd och buskar, II. Fleråriga blomsterväxter i rabatt och stenpart, og III. Gammaldags och moderne rosor, 8°, Albert Bonniers Forlag, Stockholm 1935.

Dette er Holzhausen i populariseret Form. Gennem de store, dejlige, men dyre Bøger har han lagt sin Viden og Erfaring for Dagen, — for hvem, der havde Raad til at give 10—20 Kr. for en Bog. Her præsenteres Ekstrakterne af de samme Værker til nogle faa Kroner og i et behageligt Format. Forfatteren henvender sig navnlig til Nybegynderne blandt Haveamatørerne, og lægger ikke an paa at give al den Oplysning, som kan gives, og som den, der vil drive det til det yderste, maa skaffe sig. Uden Tvivl vil ogsaa disse hjælpe nordisk Havedyrkning fremad imod en højere Kultur.

C. Raunkiær: Botaniske Studier, Hefte 3, J. H. Schultz.

Heftet omhandler bl. a. Almindelille Fredskov og Botaniske Billeder fra Stranden. Sidstnævnte lokaliseret til Dragør, Hornbæk og Lynæs-Hundested. Interessante Redegørelser og Analyser.

G. Tilander: Danske Växtnamn, egenhändig anteckningar av Christian Pedersen, 64 Sider, 8°, Levin & Munksgaard (Særtryk).

For denne Side af Folkloren og Botaniken er det af stor Betydning, at et Arbejde som nærværende kommer frem.

Det er et grundigt Arbejde, som vil vække Glæde paa begge Sider af Sundet.

M. Krook: Trädgårdens tillkomst IV, 80 Sider, lille Format.

I denne 4. Del af »Alm. sv. trädgårdstidning«s »Rådgivare« bringer M. Krook gode Raad med Hensyn til Plantning, Jordforhold og Løvtræer. Der er endnu en Del tilbage, inden hele Kredsløbet er slut og Havens Tilblivelse beskrevet, men der er i de 4 Smaabøger gjort en betydelig Indsats, som burde finde Efterligning hos os.

Risum: Drivhuse, Mistbænke og Vinterhaver, Kbh. 1935, 8°, 56 Sider og Risums illustrerede Havebog, 212 S., 8°, J. Fr. Clausens Forlag.

Med den førstnævnte afslutter Overgartner Risum sin Omtale af Pryd- og Nyttehaverne og deres Dyrkning, og i den sidstnævnte findes de 4 Smaabøger, som udgør denne Omtale, samlet i eet Bind. Der ligger megen sund Erfaring og god Viden som Baggrund for disse Bøger, der er pænt udstyret, og som ikke mindst ved deres Prisbillighed nok skal hævde sig en Plads i vort Lands righoldige Havebrugslitteratur. Lidt flere Illustrationer havde ikke været nogen Skade til.

FRA TIDSSKRIFTERNE

»Vore Haver«: Gyldendal har paa taget sig Udsendelse af et nyt, af Foreninger uafhængigt Haveblad. Det redigeres af Havearkitekt V. Termansen og udsendes den 1. og 15. i hver Maaned, 16 Sider, stort Format. Bladet maa hilses velkommen, og selv om første Hefte ikke byder paa egentlige Sensationer og i nogen Grad præges af, at det er bleven til i Huj og Hast, ser det dog pænt ud. Andet Hefte synes mere vel afbalanceret, f. Eks. i Stofvalget. Tredie Hefte er endnu bedre. Ferniseringen paa Omslaget er sikkert intet Plus.

Bladet ønskes en lang Levetid, og det maa haabes, at det saavel i Henseende til Annoncemængde som Abonnental maa se en stigende Kurve.

Regnskab for Foreningen for Kirkegaardskultur og Bladet „Vore Kirkegaarde“.

	Budget 1934-35	Poster hø- rende til Aaret 1933-34	Driftsreg- skab 1934-35	Kassereg- skab 1934-35	Status Aktiv
<i>Indtægt:</i>					
Kassebeholdning				66 74	
Kontingent	2700 00	25 90	2670 75	2696 65	
Solgte Protokoller	300 00	120 80	413 40	534 20	
tilgode pr. 30. Marts 1935			45 50		45 50
Tilskud	1500 00	20 34	1547 28	1567 62	
Solgte Skrifter	10 00		9 73	9 73	
Annoncer	500 00	192 62	527 35	719 97	
tilgode pr. 30. Marts 1935			22 50		22 50
Solgte Aargange	0 00		40 60	40 60	
Kassebeholdning pr. 30. Marts 1935					700 00
Balance					44 08
	5010 00	359 66	5277 11	5635 51	6776 13
<i>Udgift:</i>					
Porto, Fragt og Telefon m. m.	250 00	21 25	222 10	243 35	
Konto Diverse	125 00	72 65	324 71	397 36	
skyldig pr. 30. Marts 1935			84 85		84 85
Lønninger	540 00	135 00	495 00	630 00	
skyldig pr. 30. Marts 1935			45 00		45 00
Møder, Rejser og Diæter	200 00	16 70	204 27	220 97	
Renter og Afdrag	1800 00		635 00	635 00	
skyldig pr. 30. Marts 1935					6250 00
Købte Protokoller og Ekspedition	270 00	226 80	235 50	462 30	
skyldig pr. 30. Marts 1935			112 50		112 50
Trykning af Bladet	900 00	793 50	651 60	1445 10	
skyldig pr. 30. Marts 1935			209 70		209 70
Clicheer	200 00	335 55	216 39	551 94	
skyldig pr. 30. Marts 1935			64 83		64 83
Honorar	200 00	153 00	231 50	384 50	
skyldig pr. 30. Marts 1935			9 25		9 25
Redaktørløn	200 00	50 00	200 00	250 00	
Forsendelse af Bladet	200 00		175 00	175 00	
Annonceprovision	125 00	68 54	127 37	195 91	
	5010 00	1872 99	4244 57	5591 43	6776 13

Hillerød, den 1. April 1935.

I. BLOMBERG
Kasserer.